

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/165

KARAR NO : 1981/446

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b.ve 2310 sayılı Yasa ile Ek-1.madde^{de}lerin/y^{er} alan koşulları içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Orhan Salman ve arkadaşları

O L A Y : 16.7.1978 gününde sanıklardan Orhan Salman'ın kullanmakta oldu

04.AE-566 plaka sayılı otomobil ile akşam saatlerinde sanıklardan Kürşat Kaplan'ın kalmakta olduğu Ağrı Sümerbank lojmanına giderek, binanın önüne arabasını park ettiği, emri yet görevlilerinin durumdan şüphelenmeleri üzerine gece bekçilerinin bu binayı gözetlemek için görevlendirildikleri, bekçilerin binayı tarassu^{dur}f altında buldukları sırada lojmandan 4 kişinin çıkarak, park edilmiş bulunan kırmızı reno arabaya bindikleri, en son çıkan şahsın elinde gazeteye sarılı bir paketin bulunduğunu görmeleri üzerine bekçilerin durumu devriye ekibine bildirdikleri, bu kişilerden birinin Kürşat Kaplan olduğunu sanıldığı, olay yerinde gelen ekip otosunun biraz önce buradan ayrılan reno otomobili aramaya başladığı ve bütün ekiplerin harekete geçtiği, sanıkların izlendiklerini anlayarak Van yolu kavşağındaki lokantanın önüne gelince burada durdukları, arabadan inen ve kim oldukları teşhis edilemeyen şahıslardan ikisinin kalabalık arasına karışıp kayboldukları, fakat Orhan Salman'ın bu lokantaya girip oturduğu, biraz sonra da emniyet mensupları tarafından alınarak otomobili ile birlikte merkez karakolunun önüne götürüldü polis memuru Ali Beyaztaş tarafından araba içinde yapılan aramada sağ ön koltuğun arkasında ve döşeme üzerinde gazeteye sarılı bir paketin bulunduğu, kutu açıldığı zaman içerisinden bir saatli bombanın çıktığı, ertesi gün olayda adı geçen Sümerbank lojmanı/tekrar görevli bekçiler tarafından kontrol altına alındığı, o gün saat 16.00 sıralarında lojmana iki kişinin girdiklerinin görülmesi üzerine bu eve emniyet birliği yollanarak, emrin gözetlenmeye başlandığı, bu sırada binanın arka tarafındaki helâ penceresinden dışarıya gazeteye sarılı ve daha önce elde edilen saatli bombanın imalatı de kullanıldığı kuvvetle muhtemel olan malzeme, fitil ve füyyelerin bulunduğu bir paket atıldığı, paket içindeki bantların ve bazı malzemelerin elde edilen bombada kullanılan malzemenin aynı olduğu, polisler tarafından kapı çalındığında dışarıya çıkan kişiler: sanıklardan Ömer Söylemez ve Mevlüt Yılmaz'ın olduğu, pencereden dışarıya atılan paketlerin bu şahıslar tarafından atıldığına tesbit edildiği, sanık Kürşat Kaplan'ın da bu suçlu suçu birlikte işlediği ileri sürülerek Ağrı C.Savcılığınca sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 264/3.,62.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istenmiş ve haklarında kamu davası açılmıştır.

ESAS NO : 1981/165

Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi, 27.6.1980 gününde, 1979/277 esas, 1980/75 karar sayı ile; sanıklara yüklenen suçun, ideolojik amaçla işlendiği ve 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15.maddeleri kapsamına girdiği gerekçesiyle gervsizlik kararı vermiştir.

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 15.12.1980 gününde, 1980/536 esas sayı ile, sanıklara atılı suçun, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesinde yer alan süre ve bağlantı koşullarını içermediği gerekçesiyle 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem ve Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yapılan 29.6.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın Askeri Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, Ağrı İlinde ilân edilen 20.4.1980 günlü Sıkıyönetimden 3 aydan daha önce 16.7.1978 de işlenmiştir.

Sanıklardan Orhan Salman, daha önce Ağrı İlinde faaliyet gösteren Ülkü Ocakları Derneği'nin genel merkezce feshedilmesi üzerine, Kürşat Kaplan, Baki Alpaslan ve kendilerinin Ankara'ya çağrıldıkları, genel merkezin verdiği yetki belgesine dayanarak 1978 Haziran ayı içerisinde Ülkücü Gençlik Derneği'nin Ağrı Şubesini kurdukları, olaydan bir gün önce otomobili ile yanında Kürşat Kaplan, Baki Alpaslan ve Mevlüt Yılmaz olduğu halde Erzurum Ülkücü Gençlik Derneğine gittikleri, orada Baki'nin tanımadığı bir kimse ile mahiyetini bilmediği bir görüşme yaptığı, sanık Kürşat Kaplan ise genel merkezce her türlü verilen yetki ile ÜGD'nin Ağrı şubesini kurdukları, kendilerinin sorumluluğu altında halen dernek faaliyetlerinin devam ettiği, daha öncede bazı olaylar nedeniyle birkaç kez tutuklandığı biçimindeki anlatımları ile olayın siyasal, ideolojik ve örgütsel yönünü belirlemektedirler.

Sanıklara atılı suç, bu yönü ile Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olup, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a.maddesinde belirlenen süre dışında işlenmesine karşın, sanıklardan Orhan Salman ve Kürşat Kaplan, Milliyetçi Hareket Partisi ile ilişkili bir kuruluş olan ÜGD'nin yöneticileri olduklarından, 1402 sayılı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen Ek-1.madde uyarınca 13.maddede ki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın Askeri Yargı yerinde, diğer sanıklarında C.M.U.K.nun 3.maddesindeki irtibat nedeniyle

ESAS NO : 1981/165

aynı yargı yerinde yargılanmaları zorunludur.

Bu nedenle, Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun r
dine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiği
bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 15.12.1980 günlü, 1980
536 esas sayılı başvurusunun reddine, 29.6.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle kara
verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Üye

Fethi Özduval

F. Özduval

Üye

Ismail Oğuz

I. Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Ş. Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

O. Erdem

Üye

Servet Tüzün

S. Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

H. Çelikkale

u.l.s.
11.9.1981
D/E